

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Kirurški vidiki medicine v izrednih razmerah
Subject Title:	Surgical view of disaster medicine

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Splošna medicina General Medicine - EMŠP		5, 6	10, 11

 Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
5	40				45	3

 Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Andrej Čretnik

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski/ Slovene

Languages:

 Vaje / Tutorial:

 Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

 Prerequisites:

Vsebina:

Medicina v izrednih razmerah (disaster medicine) je nova veja medicine, ki se je razvila v zadnjih dveh desetletjih iz Disaster managementa in Emergency medicine v ZDA. V zadnjem desetletju pa so jo prevzele tudi druge države ob povečani nevarnosti mednarodnega terorizma in spremenjenega načina vojaškega delovanja. Študentje se v okviru Medicine v izrednih razmerah seznanijo z splošnim delom (definicija disastra, katastrofe, družbene krize, vojna, terorizem, množične nesreče), z etičnimi, socialnimi in psihološkimi vidiki disastra, z javnozdravstvenimi vidiki na prehospitalnem in hospitalnem nivoju, s specifično obravnavo posebno ogroženih skupin prebivalstva (otroci, nosečnice, starostniki) in z načrtovanjem in izvajanjem medicine v izrednih razmerah na nivoju lokalne skupnosti, države in mednarodnih organizacij. V specialnem delu obravnavamo vojno kirurgijo, množične naravne nesreče, množične mirnodobne nesreče, in nesreče ob terorističnih napadih.

Kot izbirni predmet bomo v 10. semestru predavali Kirurške aspekte medicine v izrednih razmerah, mednarodno licenciran nabor znanj in veščin sistematične obravnave hudo poškodovanega (advanced trauma life support) in principe kirurške tehnike Damage control surgery. Le-ta pomeni prilagoditev kirurške ekipe lokalnim tehničnim, kadrovskim in prostorskim danostim in se vklaplja v etapno obravnavo hudo

Content (Syllabus outline):

Disaster medicine developed in past 20 years from coupling of disaster management with emergency medicine.

From the US army the principle of damage control surgery was spread around the world in field of war surgery and individual multiple injured patient treatment. The student is familiar with the principle of disaster medicine and is familiar with war surgery.

In the 10th semester surgical view of disaster medicine will be discussed accompanied with the skills of the Advanced Trauma Life Support, with packing of body cavities in polytraumatized patient with non-surgical source of bleeding, urgent left thoracotomy, orthopaedic damage control surgery, etc.

In the field exercise practical approach to organize from stage to stage medical service in disaster situation will be demonstrated, together with demonstration of field surgical hospital.

2018/2019

poškodovanih pri množičnih poškodovanjih v mirnem času in v vojni. Damage control je uvedla ameriška vojska in danes predstavlja moderni princip oskrbe hudo poškodovanih tudi v mirnodobnih razmerah, tako v perifernih bolnišnicah kot v največjih travma centrih. V okviru te kirurške tehnike se študent seznanja s packingom v torakalni in peritonealni votlini pri kirurško nezaustavljivih krvavitvah, s packingom retroperitonealno suprapubično pri kompleksnih poškodbah medenice, seznanja se z urgentno levo torakotomijo pri strelnih poškodbah v toraks in abdomen, z ortopedsko damage control tehniko pri kompleksnih poškodbah ekstremitet, itd. S seminarji bomo na terenu proučili postavitev poljske kirurške bolnišnice in principe dela v njej.

Temeljna literatura in viri / Textbooks:

- 1) G. Citton (ur): Disaster Medicine, 2006, Mosby
- 2) D.E. Hogan, J.L. Burstein: Disaster Medicine, 2002, Lippincott Williams & Wilkins
- 3) International Committee of Red Cross, Surgery for victims of war, spletna literatura www.icrc.org
- 4) R. Komadina, V. Smrkolj: Kirurški vidiki medicine v izrednih razmerah (priprava učbenika za tisk, 2008)

Cilji:

Študent se seznanja s principi damage control kirurgije, z vešččinami ATLS (Advanced Trauma Life Support), s postavitvijo poljske vojaške bolnišnice, s principi etapnega kirurškega zdravljenja.

Objectives:

Principles of damage control surgical techniques, skills of ATLS, packing of body cavities, organization of field hospital.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- damage control kirurške tehnike
- razumevanje ATLS
- stopenjska oskrba v sanitetni službi

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- packing (pakiranje) telesnih votlin
- ATLS – veščine oživljanja
- organizacija stopenjske oskrbe pri množičnih nesrečah
- organizacija poljske bolnišnice

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- damage control surgery
- ATLS
- from stage to stage organization of medical field service

Transferable/Key Skills and other attributes:

- packing, external fixation of long bone fractures
- skills of resuscitation
- triage

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja
- seminarji
- terenski seminar

Learning and teaching methods:

- lectures
- seminars
- field seminars

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

- pisni izpit

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

- written examination

ŠTUDIJSKE OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV:

udeležba na terenskem seminarju, na vaji Zdravstvene službe Slovenske vojske

ACADEMIC OBLIGATIONS OF STUDENTS:
participation at the field exercise of Medical service of Slovenian army

POGOJI ZA PRISTOP K POSAMEZNEMU PREVERJANJU ZNANJA:

REQUIREMENTS FOR ACCESS TO INDIVIDUAL KNOWLEDGE CHECKING:

- pisna seminarska naloga		written seminar
Reference nosilca / Lecturer's references:		
<p>HARIH, Gregor, ČRETNIK, Andrej. Interdisciplinary approach to tool-handle design based on medical imaging. <i>BioMed research international</i>, ISSN 2314-6141, 2013, vol. 2013, 8 str., graf. prikazi. http://www.hindawi.com/journals/bmri/aip/159159/, doi: 10.1155/2013/159159. [COBISS.SI-ID 17093654], [JCR, WoS do 5. 11. 2014: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0, Scopus do 21. 10. 2014: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]</p> <p>HUSSEIN, Mohsen, VAN ECK, Carola F., ČRETNIK, Andrej, DINEVSKI, Dejan, FU, Freddie H. Prospective randomized clinical evaluation of conventional single-bundle, anatomic single-bundle, and anatomic double-bundle anterior cruciate ligament reconstruction : 281 cases with 3- to 5-year follow-up. <i>The American journal of sports medicine</i>, ISSN 0363-5465, 2012, vol. 40, no. 3, str. 512-520. http://ajs.sagepub.com/content/40/3/512.full.pdf+html, doi: 10.1177/0363546511426416. [COBISS.SI-ID 4192831], [JCR, SNIP, WoS do 19. 11. 2014: št. citatov (TC): 36, čistih citatov (CI): 36, normirano št. čistih citatov (NC): 23, Scopus do 19. 11. 2014: št. citatov (TC): 42, čistih citatov (CI): 42, normirano št. čistih citatov (NC): 27]</p> <p>Nagrada: Hughston Award, 2013</p> <p>HUSSEIN, Mohsen, VAN ECK, Carola F., ČRETNIK, Andrej, DINEVSKI, Dejan, FU, Freddie H. Individualized anterior cruciate ligament surgery : a prospective study comparing anatomic single- and double-bundle reconstruction. <i>The American journal of sports medicine</i>, ISSN 0363-5465, 2012, vol. 40, no. 8, str. 1781-1788. http://ajs.sagepub.com/content/40/8/1781.full.pdf+html, doi: 10.1177/0363546512446928. [COBISS.SI-ID 4384063], [JCR, SNIP, WoS do 25. 6. 2014: št. citatov (TC): 14, čistih citatov (CI): 14, normirano št. čistih citatov (NC): 9, Scopus do 18. 6. 2014: št. citatov (TC): 23, čistih citatov (CI): 23, normirano št. čistih citatov (NC): 15]</p> <p>ČRETNIK, Andrej, KOŠIR, Roman, KOSANOVIĆ, Miloš. Incidence and outcome of operatively treated achilles tendon rupture in the elderly. <i>Foot & ankle international</i>, ISSN 1071-1007, Jan. 2010, vol. 31, no. 1, str. 14-18. [COBISS.SI-ID 3529535], [JCR, SNIP, WoS do 14. 2. 2013: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, normirano št. čistih citatov (NC): 2, Scopus do 20. 3. 2013: št. citatov (TC): 5, čistih citatov (CI): 5, normirano št. čistih citatov (NC): 4]</p> <p>KOŠIR, Roman, ČRETNIK, Andrej. Extremity compartment syndromes. V: MOORE, Laura J. (ur.), TURNER, Krista L. (ur.), TODD, S. Rob (ur.). <i>Common problems in acute care surgery</i>. New York [etc.]: Springer, cop. 2013, str. 463-473, ilustr. [COBISS.SI-ID 4631871]</p>		